

IV

*(Informacje)*INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

RADA

Konkluzje Rady w sprawie odnowionego programu UE dla szkolnictwa wyższego

(2017/C 429/04)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

PRZYPOMINAJĄC polityczne tło przedmiotowej kwestii, przedstawione w załączniku do niniejszych konkluzji,

UZNAJĄC, ŻE:

1. Na poziomie indywidualnym szkolnictwo wyższe przyczynia się do osobistego i zawodowego rozwoju osób uczących się i pomaga im wziąć odpowiedzialność za uczenie się przez całe życie i karierę. Na szczeblu społecznym stanowi podstawę zrównoważonego rozwoju, wzrostu gospodarczego, innowacji i spójności społecznej oraz odgrywa istotną rolę w określaniu wyzwań społecznych i zajmowaniu się nimi.
2. Zachodzi potrzeba wzmocnienia współpracy i synergii, zarówno w samych sektorach edukacji, jak i pomiędzy szkolnictwem wyższym a badaniami, innowacjami i światem pracy.
3. Instytucje szkolnictwa wyższego potrzebują wsparcia w wypełnianiu swojej roli w zakresie zaangażowania obywatelskiego i w podejmowaniu kroków służących zapewnieniu, by społeczność studentów i pracowników stanowiła lepsze odzwierciedlenie ogółu ludności.
4. Instytucje szkolnictwa wyższego powinny być zachęcane do zastanowienia się na nowo nad podejściami do uczenia się i kształcenia i wspierać, w szczególności, podejście skoncentrowane na studencie, uczenie się oparte na współpracy i samodzielnych poszukiwaniach, środowisko edukacyjne sprzyjające włączeniu społecznemu i stosowanie technologii cyfrowych.
5. Poczyniono znaczące postępy pod względem przybliżenia się do realizacji głównego celu strategii Europa 2020 dotyczącego tego, by do 2020 roku co najmniej 40 % osób w wieku 30–34 lata uzyskało wykształcenie wyższe lub równoważne, ale konieczne jest zapewnienie, by szkolnictwo wyższe było dobrej jakości i adekwatne pod względem merytorycznym, by absolwenci dobrze sobie radzili zarówno w życiu prywatnym, jak i zawodowym.
6. W tym kontekście wciąż konieczne są wysiłki na rzecz dostarczania lepszej jakości danych na temat szkolnictwa wyższego, na przykład na temat sytuacji społecznej i zatrudnieniowej osób, które przerwały studia wyższe, oraz ich działalności obywatelskiej, a także na temat mobilności transnarodowej i związanych z nią wyzwań.
7. Współpraca międzynarodowa i mobilność edukacyjna w obszarze szkolnictwa wyższego, w szczególności w ramach programu Erasmus+, umożliwiły stworzenie nowych transgranicznych partnerstw, wymianę dobrych praktyk, budowanie międzykulturowego porozumienia i wspólnych wartości oraz uwolnienie i wykorzystanie nowej wiedzy, z myślą o zwiększeniu atrakcyjności i konkurencyjności europejskiego systemu szkolnictwa wyższego na świecie.
8. Europejski sektor szkolnictwa wyższego stoi przed następującymi konkretnymi wyzwaniami:
 - a) wyposażenie studentów w lepszą wiedzę, umiejętności i kompetencje przy jednoczesnym podejmowaniu kwestii niedopasowania umiejętności i braku umiejętności w pewnych sektorach zawodowych;
 - b) opracowanie równego dostępu i równych warunków, by wszyscy mogli odnosić sukcesy w szkolnictwie wyższym, i propagowanie zaangażowania obywatelskiego instytucji szkolnictwa wyższego;

- c) pełne wykorzystanie przez instytucje szkolnictwa wyższego niewykorzystanego potencjału w celu przyczynienia się, poprzez kształcenie i badania, do innowacji i rozwoju w szerzej rozumianej gospodarce, w szczególności w regionach, w których same działają;
- d) wspieranie spójności w zarządzaniu szkolnictwem wyższym i zrównoważonym zarządzaniu zasobami.

Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE:

- 9. Komunikat Komisji dotyczący odnowionego programu UE dla szkolnictwa wyższego⁽¹⁾, który opiera się na wcześniejszej współpracy i ma na celu zapewnienie, by narzędzia i programy unijne wspierały wzajemne uczenie się i współpracę w zakresie polityki w szkolnictwie wyższym.

Z pełnym poszanowaniem zasad wolności akademickiej i autonomii instytucjonalnej instytucji szkolnictwa wyższego oraz w uznaniu fundamentalnej roli tych instytucji w dalszej modernizacji systemów szkolnictwa wyższego,

WZYWA PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE, by skoncentrowały się na następujących priorytetowych obszarach działania:

A. PROPAGOWANIE DOSKONAŁOŚCI W ROZWIJANIU UMIEJĘTNOŚCI

- 10. Zachęcanie instytucji szkolnictwa wyższego do rozwijania talentu i potencjału wszystkich uczących się i lepszego wyposażania ich w wiedzę, umiejętności i kompetencje potrzebne im do działania jako aktywni i odpowiedzialni obywatele w społeczeństwie oraz do uczestnictwa w rynku pracy i uczeniu się przez całe życie.
- 11. Zajmowanie się niedopasowaniem i brakiem umiejętności, a także przewidywanie przyszłego zapotrzebowania na umiejętności poprzez zachęcanie instytucji szkolnictwa wyższego:
 - a) do wzmocnienia współpracy z pracodawcami, na przykład poprzez uczenie się oparte na pracy oraz włączanie do programów studiów elementów teoretycznych i praktycznych;
 - b) do współpracy z instytucjami edukacyjnymi na wszystkich szczeblach i z innymi zainteresowanymi stronami, by motywować uczących się do robienia karier w wymagających wysokich kwalifikacji zawodach, także na uczelni, które nie tylko odpowiadają aktualnym wymogom rynku pracy, ale również przyczyniają się do kształtowania gospodarki i społeczeństwa jutra oraz przyszłości pracy, a także do położenia szczególnego nacisku na nabywanie umiejętności w naukach przyrodniczych, technologii, inżynierii, (sztuce) i matematyce (STE(A)M);
 - c) do wykorzystywania umiejętności oraz prognoz i analiz dotyczących rynku pracy jako wkładu służącego podniesieniu jakości szkolnictwa wyższego i wsparciu uczących się w dokonywaniu świadomych wyborów w zakresie kierunków studiów.
- 12. Tworzenie mocniejszych powiązań z lokalnymi społecznościami, na przykład, w stosownych przypadkach, poprzez lepsze uwzględnienie działań na rzecz społeczności i działań wolontariackich w programach studiów oraz poprzez wspieranie kultury przedsiębiorczości i umiejętności związanych z przedsiębiorczością zarówno wewnątrz instytucji szkolnictwa wyższego, jak i poza nimi.
- 13. Zachęcanie instytucji szkolnictwa wyższego do wdrażania innowacyjnych podejść do kształcenia i uczenia się, w szczególności w drodze opracowywania strategicznego podejścia do cyfryzacji i w drodze podnoszenia umiejętności cyfrowych wszystkich uczących się.

B. WYJŚCIE NAPRZECIW POTRZEBOM ZRÓŻNICOWANEJ SPOŁECZNOŚCI STUDENTÓW I WSPIERANIE KADRY AKADEMICKIEJ

- 14. Dążenie do większej równości poprzez zwiększanie dostępu do szkolnictwa wyższego dzięki wykorzystaniu szerokiego zestawu środków, w tym działań na rzecz lepszej dostępności na szczeblu regionalnym, a także poprzez tworzenie lepszych warunków sprzyjających odniesieniu sukcesu oraz zapewnienie kształcenia i doradztwa wysokiej jakości, mając na względzie wszystkich studentów, niezależnie od ich pochodzenia.
- 15. Czynienie wysiłków na rzecz otwarcia systemów szkolnictwa wyższego dla ludzi na każdym etapie życia poprzez ułatwianie przechodzenia pomiędzy różnymi szczeblami kwalifikacji i ścieżkami edukacyjnymi, poprawę w zakresie uznawania uczenia się nieformalnego i pozaformalnego oraz opracowanie bardziej elastycznych metod zapewniania kształcenia na poziomie wyższym, na przykład z wykorzystaniem kształcenia mieszanego i otwartych zasobów edukacyjnych.
- 16. Zachęcanie instytucji szkolnictwa wyższego do wspierania i tworzenia zachęt do wstępnego szkolenia i ciągłego rozwoju zawodowego kadry akademickiej, tak by wyposażyc ją w odpowiednie umiejętności w zakresie kształcenia konieczne, by odpowiadać na potrzeby zróżnicowanej społeczności studentów, tworzyć efektywne środowiska sprzyjające uczeniu się opartemu na współpracy, angażować studentów w działania badawcze, propagować interdyscyplinarność i lepiej wykorzystywać innowacyjne praktyki pedagogiczne.

⁽¹⁾ 9843/17.

17. Podejmowanie kroków mających na celu podniesienie umiejętności cyfrowych kadry akademickiej, w tym umiejętności związanych z kształceniem multimedialnym i umiejętności cyfrowych specyficznych dla danej dyscypliny.
18. Czynienie starań na rzecz doceniania doskonałości i innowacji w kształceniu, na przykład poprzez rozwijanie systemów nagród i możliwości rozwoju zawodowego dla kadry akademickiej, uwzględniając równowagę pomiędzy działalnością dydaktyczną a badawczą.
19. Propagowanie mobilności edukacyjnej i innych przydatnych doświadczeń międzynarodowych wśród studentów i kadry akademickiej, takich jak mobilność wirtualna i mieszana lub internacjonalizacja na miejscu oraz bardziej systematyczne włączanie mobilności w zakresie uczenia się i kształcenia do programów studiów.

C. PRZYCZYNIANIE SIĘ DO INNOWACJI W SZERZEJ ROZUMIANEJ GOSPODARCE

20. Wspieranie instytucji szkolnictwa wyższego w zwiększaniu ich wpływu na strategię makroregionalne, regionalne gospodarki i potencjał innowacyjny oraz przyczynianie się do transferu technologii i do regionalnej polityki w zakresie inteligentnej specjalizacji.
21. Wspieranie instytucji szkolnictwa wyższego w tworzeniu skutecznych sieci współpracy pomiędzy różnymi organizacjami i między sektorami.
22. Zachęcanie instytucji szkolnictwa wyższego, aby tworzyły sprzyjające warunki dla przedsiębiorczego myślenia i dla kreatywności i by całościowo spjrzały na to, jak badania i innowacje są włączane do programów studiów.
23. Wspieranie rozwoju studiów doktoranckich, by lepiej przygotowywały absolwentów do kariery na uczelni i poza nią, w tym poprzez lepsze uwypuklenie kompetencji transferowalnych, a także pomaganie im w pełnym uwolnieniu potencjału absolwentów, przy jednoczesnym przyczynianiu się do innowacji i rozwoju w szerzej rozumianej gospodarce i społeczeństwie.

D. PROPAGOWANIE EFEKTYWNOŚCI I DALSZE UDOSKONALANIE ZAPEWNIANIA JAKOŚCI W SYSTEMIE SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

24. Dążenie do odpowiedniego, sprawiedliwego i zrównoważonego finansowania i do skutecznego zarządzania systemami szkolnictwa wyższego, tak by poprawić jakość i adekwatność kształcenia i uczenia się oraz by propagować włączenie społeczne i doskonałość.
25. Zachęcanie do czynnego udziału wewnętrznych oraz zaangażowania zewnętrznych zainteresowanych podmiotów w zarządzanie instytucjami szkolnictwa wyższego.
26. Dalsza poprawa efektywności, skuteczności i przejrzystości w zapewnianiu jakości, tak by zwiększyć wzajemne zaufanie, usprawnić procedury uznawania kwalifikacji akademickich i stymulować mobilność międzynarodową.

Z myślą o wspieraniu współpracy państw członkowskich w tym obszarze, Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE ZAMIAR KOMISJI, BY:

27. wzmocnić współpracę w ramach programu Erasmus+ i strategicznych ram kształcenia i szkolenia, w tym poprzez propagowanie włączenia społecznego, doskonałości i innowacji w kształceniu, dbanie o cywilną i społeczną odpowiedzialność studentów i instytucji szkolnictwa wyższego, zachęcanie do stosownej pracy w ramach wolontariatu i pracy środowiskowej oraz rozwijanie współpracy z sektorem przedsiębiorstw;
28. wspierać środki – i sprzyjać rozpowszechnianiu ich wyników – służące poprawie jakości mobilności akademickiej, takie jak większa przejrzystość kwalifikacji, w tym kwalifikacji posiadanych przez uchodźców i migrantów, i cyfrowa wymiana danych na temat studentów, przy pełnym przestrzeganiu krajowych i europejskich przepisów o ochronie danych;
29. zaoferować wsparcie na szczeblu UE koalicjom na rzecz propagowania dziedzin STE(A)M i dzielić się dobrymi praktykami;
30. sprzyjać rozwojowi innowacyjnych metod pedagogicznych, by pomóc instytucjom szkolnictwa wyższego we wdrażaniu kompleksowych strategii cyfrowego uczenia się, np. poprzez wykorzystywanie modelu gotowości do cyfrowego uczenia się.
31. stworzyć zachęty i możliwości w ramach szkolnictwa wyższego w zakresie poszukiwania rozwiązań problemów społecznych i gospodarczych i znaczącego przyczyniania się do wzrostu opartego na innowacyjności i przedsiębiorczości w regionach, w szczególności poprzez ułatwianie lepszych powiązań z organami publicznymi, instytucjami badawczymi i sektorem przedsiębiorstw;
32. przyczyniać się do wzmocnienia powiązań i koordynacji pomiędzy europejskim obszarem szkolnictwa wyższego, europejską przestrzenią badawczą, inicjatywami w obszarze innowacji i innymi stosownymi międzynarodowymi forami edukacyjnymi;

33. optymalizować i tworzyć synergie pomiędzy narzędziami UE służącymi gromadzeniu wiedzy oraz wzmacniać działanie sieci Eurydice i współpracę z OECD, po to by zapewnić synergie pomiędzy działaniami, unikać dublowania wysiłków i odnosić korzyści ze wspólnej pracy;
34. przyczynić się do przeanalizowania struktur finansowania i zarządzania w kontekście współpracy z OECD, ze szczególnym uwzględnieniem równowagi pomiędzy działalnością dydaktyczną i badaniami, mając na celu zapewnienie, by więcej osób kończyło studia wyższe i rozwijane były bardziej efektywne i skuteczne systemy szkolnictwa wyższego.

WZYWA KOMISJĘ, BY:

35. w pełni wzięła pod uwagę niniejsze konkluzje podczas przygotowywania swoich wniosków dotyczących przyszłych strategicznych ram współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia, programu Unii dotyczącego kształcenia i szkolenia po roku 2020 oraz innych instrumentów finansowych, nadając należytą wagę względom strategicznym, finansowym i jakościowym w opracowywaniu takich wniosków.
-

ZAŁĄCZNIK

Tło polityczne

1. Konkluzje Rady w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia („ET 2020”) (12 maja 2009 r.)
 2. Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie rozwijania roli edukacji w dobrze funkcjonującym trójkącie wiedzy (26 listopada 2009 r.)
 3. Konkluzje Rady w sprawie modernizacji szkolnictwa wyższego (28 i 29 listopada 2011 r.)
 4. Konkluzje Rady w sprawie społecznego wymiaru szkolnictwa wyższego (16 i 17 maja 2013 r.)
 5. Konkluzje Rady w sprawie globalnego wymiaru europejskiego szkolnictwa wyższego (25 i 26 listopada 2013 r.)
 6. Konkluzje Rady w sprawie zapewniania jakości w celu wspierania kształcenia i szkolenia (20 maja 2014 r.)
 7. Konkluzje Rady w sprawie przedsiębiorczości w kształceniu i szkoleniu (12 grudnia 2014 r.)
 8. Deklaracja w sprawie promowania – poprzez edukację – postaw obywatelskich oraz wspólnych wartości, którymi są wolność, tolerancja i niedyskryminacja (Paryż, 17 marca 2015 r.)
 9. Wspólne sprawozdanie Rady i Komisji z 2015 r. z wdrażania strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia (ET 2020) – Nowe priorytety współpracy europejskiej w dziedzinie kształcenia i szkolenia (23 i 24 listopada 2015 r.)
 10. Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie promowania w UE rozwoju społeczno-gospodarczego i włączenia poprzez edukację: wkład kształcenia i szkolenia w europejski semestr 2016 (24 lutego 2016 r.)
 11. Konkluzje Rady w sprawie rozwijania – poprzez kształcenie i szkolenie – umiejętności korzystania z mediów i umiejętności krytycznego myślenia (30 maja 2016 r.)
 12. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: „Nowy europejski program na rzecz umiejętności: Wspólne działania na rzecz wzmocnienia kapitału ludzkiego, zwiększania szans na zatrudnienie i konkurencyjności” (10 czerwca 2016 r.)
 13. Monitor Kształcenia i Szkolenia 2016 (listopad 2016 r.)
 14. Komunikat Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów pt. „Poprawa i modernizacja edukacji” (7 grudnia 2016 r.)
 15. Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie włączenia w kontekście różnorodności z myślą o osiągnięciu ogólnodostępnej edukacji wysokiej jakości (17 lutego 2017 r.)
 16. Komunikat Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów dotyczący odnowionego programu UE dla szkolnictwa wyższego (30 maja 2017 r.)
 17. Zalecenie Rady dotyczące monitorowania losów absolwentów (20 listopada 2017 r.).
 18. Konkluzje Rady na temat przyszłości pracy (7 grudnia 2017 r.).
-